בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ



# לַחְמִי לְאִשַּׁי

עַל

## פָּרָשַׁת דְּבָרִים

מֵאֵת רֹאשׁ חֲבוּרָתֵנוּ חָסִידֵי בְּרֶסְלֶב

הָאִי"ש אֲשֶׁר עַל הָעֵדָה מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ הָרַה"צ

**רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזֶר שְׁלִיטָ"א**

יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי

חָסִידֵי בְּרֶסְלֶב

יַבְנְאֵל

## א

**"וּבַדָּבָר הַזֶּה אֵינְכֶם מַאֲמִינִם בַּה' אֱלֹהֵיכֶם"** (דְּבָרִים א, לב)

**וְיֵשׁ** לוֹמַר עַל פִּי דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי מוֹהַרַ"ן חֵלֶק ב סִימָן מד; שִׂיחוֹת הר"ן סימן רלז): שֶׁהָאֱמוּנָה תְּלוּיָה בְּפֶה שֶׁל הָאָדָם, בִּבְחִינַת (תְּהִלִּים פט, ב): "אוֹדִיעַ אֱמוּנָתְךָ בְּפִי", וְאִם הוּא מַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ תָּמִיד לְדַבֵּר דִּבְרֵי אֱמוּנָה, אֲזַי סוֹף כָּל סוֹף יִזְכֶּה לֶאֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזֻכָּכֶת בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

**וְלָכֵן** עָלָיו לִשְׁמוֹר מְאֹד שֶׁלֹּא לְהוֹצִיא מִפִּיו דִּבּוּר שֶׁל אֶפִּיקוֹרְסוּת, כִּי אֲפִלּוּ שֶׁאֵינוֹ אוֹמֵר מֵעַצְמוֹ, הַיְנוּ שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ מַאֲמִין וְאֵינוֹ כּוֹפֵר, חַס וְשָׁלוֹם, אֶלָּא הוּא חוֹזֵר וְאוֹמֵר מַה שֶּׁאָמַר אָדָם אַחֵר, אַף עַל פִּי כֵן זֶה אָסוּר, כִּי הַדִּבּוּר הַזֶּה מַזִּיק לֶאֱמוּנָה, וְגַם יָכוֹל לְהַכְשִׁיל אוֹתוֹ אַחַר כָּךְ, חַס וְשָׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁאֵרַע עִם יֱהוּא הַמֶּלֶךְ, שֶׁהוֹצִיא מִפִּיו וְאָמַר "יֱהוּא יַעַבְדֶנּוּ הַרְבֵּה" (מְלָכִים–ב י, יח), וְאָמַר זֹאת רַק בְּדֶרֶךְ עָרְמָה, כְּדֵי לְהַטְעוֹת אֶת עוֹבְדֵי הַבַּעַל, וְאַף עַל פִּי כֵן נִכְשַׁל אַחַר כָּךְ עַל יְדֵי זֶה, עַד שֶׁעָבַד בְּעַצְמוֹ עֲבוֹדָה זָרָה (עַיֵּן סַנְהֶדְרִין קב.), כִּי הַכֹּל תָּלוּי כְּפִי הַדִּבּוּר הֵן לְטוֹב וְהֵן לְמוּטָב, עַיֵּן שָׁם.

**וְזֶהוּ "וּבַדָּבָר הַזֶּה"**, וְהַמִּלָּה "דָּבָר" הִיא מִלְּשׁוֹן דִּבּוּר (עַיֵּן נַעַם אֱלִימֶלֶךְ כִּי תֵצֵא ד"ה אוֹ יֹאמַר כִּי תֵצֵא), **הַיְנוּ** מֵחֲמַת הַדִּבּוּר הַזֶּה **"אֵינְכֶם מַאֲמִינִם"**, כִּי אִלּוּ הֱיִיתֶם מִשְׁתַּמְּשִׁים עִם הַדִּבּוּר לְדַבֵּר תָּמִיד דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה, אֲזַי בְּוַדַּאי הֱיִיתֶם בָּאִים לֶאֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזֻכָּכֶת **"בַּה' אֱלֹהֵיכֶם"**, **וְדוֹ"ק.**

## ב

**"יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן הָעֹמֵד לְפָנֶיךָ הוּא יָבֹא שָׁמָּה אֹתוֹ חַזֵּק כִּי הוּא יַנְחִלֶנָּה אֶת יִשְׂרָאֵל"** (דְּבָרִים א, לח).

**וְיֵשׁ** לוֹמַר עַל פִּי מַה שֶּׁפֵּרֵשׁ רַשִׁ"י עַל הַפָּסוּק (דְּבָרִים לא, כט): "כִּי יָדַעְתִּי אַחֲרֵי מוֹתִי כִּי הַשְׁחֵת תַּשְׁחִתוּן", שֶׁלִּכְאוֹרָה יִפָּלֵא, הֲרֵי כָּל יְמֵי יְהוֹשֻׁעַ עַם יִשְׂרָאֵל לֹא הִשְׁחִיתוּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יְהוֹשֻׁעַ כד, לא): "וַיַּעֲבֹד יִשְׂרָאֵל אֶת ה' כֹּל יְמֵי יְהוֹשֻׁעַ", וְאִם כֵּן, לִכְאוֹרָה הָיָה לְמֹשֶׁה רַבֵּנוּ לוֹמַר "כִּי יָדַעְתִּי אַחֲרֵי **מוֹת יְהוֹשֻׁעַ** כִּי הַשְׁחֵת תַּשְׁחִתוּן" וְלֹא לוֹמַר **"אַחֲרֵי מוֹתִי"**? אֲבָל הַתְּשׁוּבָה הִיא, שֶׁתַּלְמִידוֹ שֶׁל אָדָם חָבִיב עָלָיו כְּגוּפוֹ, וְכָל זְמַן שֶׁיְּהוֹשֻׁעַ חַי הָיָה נִרְאֶה לְמֹשֶׁה רַבֵּנוּ כְּאִלּוּ הוּא חַי, וְלָכֵן הוּא אָמַר "אַחֲרֵי מוֹתִי", עַיֵּן שָׁם.

**וְזֶהוּ** הָרֶמֶז **"יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן הָעֹמֵד לְפָנֶיךָ הוּא יָבֹא שָׁמָּה"**, וְהַמִּלָּה **"שָׁמָּה"** הִיא אוֹתִיּוֹת

**מֹשֶׁה**, הֵינוּ בָּזֶה שֶׁיְּהוֹשֻׁעַ, תַּלְמִידוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, יַמְשִׁיךְ אֶת הַהַנְהָגָה, זֶה יִהְיֶה נֶחְשָׁב כְּמוֹ הַהַנְהָגָה שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ מַמָּשׁ, שֶׁהֲרֵי כָּל זְמַן שֶׁהוּא חַי נֶחְשָׁב לְמֹשֶׁה רַבֵּנוּ כְּאִלּוּ הוּא חַי, וְלָכֵן בָּזֶה שֶׁהוּא בָּא לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, יִהְיֶה נֶחְשָׁב שֶׁמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ מַמָּשׁ בָּא לְשָׁם, **וְהָבֵן**.

## רְמָזֵי הַפָּרָשָׁה

**א. "וַתִּקְרְבוּן אֵלַי כֻּלְּכֶם וַתֹּאמְרוּ נִשְׁלְחָה אֲנָשִׁים לְפָנֵינוּ וְיַחְפְּרוּ לָנוּ אֶת הָאָרֶץ וְיָשִׁבוּ אֹתָנוּ דָּבָר אֶת הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר נַעֲלֶה בָהּ וְאֶת הֶעָרִים אֲשֶׁר נָבֹא אֲלֵיהֶן"** (דְּבָרִים א, כב), וְהַמִּלִּים "וְיַחְפְּרוּ לָנוּ" מְרַמְּזוֹת לִלְשׁוֹן חָרְפָּה וּבוּשָׁה, בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית לד, יד): "כִּי חֶרְפָּה הִיא לָנוּ", כִּי הִתְגַּלְּתָה חָרְפָּתָם וּבוּשָׁתָם עַל יְדֵי שֶׁמְּאַנוּ בִּקְדֻשַּׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

**ב. "וְלֹא אֲבִיתֶם לַעֲלֹת וַתַּמְרוּ אֶת פִּי ה' אֱלֹהֵיכֶם"** (דְּבָרִים א, כו), וְהַמִּלָּה **"אֲבִיתֶם"** הִיא נוֹטָרִיקוֹן **אָבִי תָּם**, שֶׁהוּא יַעֲקֹב אָבִינוּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית כה, כז): "אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֹהָלִים", וְהוּא אֲשֶׁר צִוָּה אֶת בָּנָיו לְהַעֲלוֹתוֹ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְאַחַר הִסְתַּלְּקוּתוֹ, כְּדֵי לְהָקְבֵּר בִּקְדֻשַּׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְאַתֶּם לֹא הִשְׂכַּלְתֶּם לִלְמֹד מִמֶּנּוּ, וּמֵאֲנְתֶּם בִּקְדֻשַּׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

וְכֵן הַמִּלָּה **"וַתַּמְרוּ"** הִיא נוֹטָרִיקוֹן **וְתָמָר ו**, כִּי יֵשׁ תָּמָר בִּקְדֻשָּׁה, בְּחִינַת (תְּהִלִּים צב, יג): "צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח", וּכְנֶגְדּוֹ תָּמָר בִּסְטָרָא אָחֳרָא, בְּחִינַת שְׁאוֹר בְּכָל מְלָאכָה (עֵין סִדּוּר הָאֲרִיזַ"ל כַּוָּנַת בְּעוּר חָמֵץ; לְקוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א סִימָן רעז), וְעַל יְדֵי שֶׁמְּרַדְּתָם אֶת פִּי הַשֵּׁם וּפִי הַצַּדִּיק, נֶאֱבַד הַתָּמָר דִּקְדֻשָּׁה וְנִתְהַפֵּךְ לָכֶם.

**ג. "אָנָה אֲנַחְנוּ עֹלִים אַחֵינוּ הֵמַסּוּ אֶת לְבָבֵנוּ לֵאמֹר עַם גָּדוֹל וָרָם מִמֶּנּוּ עָרִים גְּדֹלֹת וּבְצוּרֹת בַּשָּׁמָיִם וְגַם בְּנֵי עֲנָקִים רָאִינוּ שָׁם"** (דְּבָרִים א, כח), וְהַמִּלִּים **"הֵמַסּוּ אֶת לְבָבֵנוּ"** עִם הָאוֹתִיּוֹת עוֹלוֹת בְּגִימַטְרִיָּא כְּמִנְיַן **סַמָּאֵ"ל לִילִית** עִם שְׁתֵּי הַמִּלִּים, שֶׁהֵם הַקְּלִפָּה וְנוּקְבָא דִּילֵיהּ, כִּי הֵם אֲשֶׁר גָּרְמוּ לָהֶם אֶת כָּל הַצָּרוֹת, רַחֲמָנָא לִצְלָן.

**ד. "זוֹלָתִי כָּלֵב בֶּן יְפֻנֶּה הוּא יִרְאֶנָּה וְלוֹ אֶתֵּן אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר דָּרַךְ בָּהּ וּלְבָנָיו יַעַן אֲשֶׁר מִלֵּא אַחֲרֵי הַוָי"ה"** (דְּבָרִים א, לו), וְהַמִּלָּה **"זוֹלָתִי"** עוֹלֶה בְּגִימַטְרִיָּא כְּמִנְיַן **לוּז קָדוֹשׁ** וְזֶה מְרַמֵּז לָעָצֶם הַקְּדוֹשָׁה הַנִּקְרֵאת "לוּז", שֶׁמְּמֻנָּה בִּנְיַן הַגּוּף וְהַתְּחִיָּה לֶעָתִיד לָבוֹא (עֵין בְּרֵאשִׁית רַבָּה פָּרָשָׁה כח סִימָן ג), וְלֶעָתִיד לָבוֹא מֵתֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל חַיִּים תְּחִלָּה (עֵין תַּנְחוּמָא וַיֵּצֵא סִימָן כג), וְחֶבְרוֹן הִיא עִיר עֶלְיוֹנַת הַנְּשָׁמוֹת כַּיָּדוּעַ (עֵין רַבֵּנוּ בְּחַיֵּי וְאַלְשִׁיךְ הַקָּדוֹשׁ בְּרֵאשִׁית כג, ב).

וְגַם מְרַמֵּז לָעִיר לוּז הַקְּדוֹשָׁה שֶׁיַּעֲקֹב אָבִינוּ פָּגַשׁ בָּהּ בִּיצִיאָתוֹ מִקְּדֻשַּׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית כח, יט): "וַיִּקְרָא אֶת שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא בֵּית אֵל וְאוּלָם לוּז שֵׁם הָעִיר לָרִאשֹׁנָה", וּמִדָּתוֹ שֶׁל יַעֲקֹב אָבִינוּ הִיא מִדַּת הָאֱמֶת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מִיכָה ז, כ): "תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב", וּבָעִיר לוּז הַקְּדוֹשָׁה הָיוּ מְדַבְּרִים תָּמִיד רַק אֱמֶת, וְלֹא הָיוּ אֲנָשִׁים מֵתִים בְּתוֹכָהּ (עֵין סוֹטָה מו: שֶׁלֹּא הָיוּ אֲנָשִׁים מֵתִים בָּעִיר "לוּז", אֲבָל לֹא נִזְכָּר שֶׁהָיוּ מְדַבְּרִים תָּמִיד רַק אֱמֶת, אֲבָל בְּסַנְהֶדְרִין צז. נִזְכָּר שֶׁבָּעִיר "קוּשְׁטָא" הָיוּ מְדַבְּרִים תָּמִיד רַק אֱמֶת, וְלָכֵן לֹא הָיוּ אֲנָשִׁים מֵתִים בְּתוֹכָהּ, וְכִנְרָאֶה מִזֶּה לָמְדוּ שֶׁגַּם

בָּעִיר "לוּז" הָיוּ מְדַבְּרִים תָּמִיד רַק אֱמֶת, וְעַיֵּן לְרַבִּי יְהוּדָה הֶחָסִיד בְּ"סֵפֶר גִּימַטְרִיָּאוֹת" עִנְיָנִים שׁוֹנִים סִימָן קוֹ), וְעַל יְדֵי מִדַּת הָאֱמֶת נִצָּל כָּלֵב מֵעֲצַת הַמְרַגְּלִים.

**ה. "גַּם בִּי הִתְאַנַּף יְהוָ"ה בִּגְלַלְכֶם לֵאמֹר גַּם אַתָּה לֹא תָבֹא שָׁם"** (דְּבָרִים א, לז), וְהַמִּלָּה "בִּגְלַלְכֶם" הִיא מִלְּשׁוֹן גָּלָל וְטִנּוּף, עַל דֶּרֶךְ הַכָּתוּב (מְלָכִים–א יד, י): "בַּאֲשֶׁר יְבַעֵר הַגָּלָל", כִּי פְּגַם אֱמוּנַת חֲכָמִים בָּא מִן הָעֲשָׂנִים הַסְּרוּחִים הָעוֹלִים אַל הַמֹּחַ, כְּשֶׁלִּבּוֹ מְטָנָף כְּמוֹ בֵּית הַכִּסֵּא, רַחֲמָנָא לִצְלָן (עַיֵּן לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק א סִימָן סא), וּבֶאֱמֶת שֶׁלֹּא הָיְתָה לָהֶם אֱמוּנַת חֲכָמִים בְּמִשֶּׁה רַבֵּנוּ כָּרָאוּי, וְעַל יְדֵי זֶה גָּרְמוּ אֶת כָּל הַחֵטְא הַזֶּה.